

COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

ДРУГА СЕКЦІЯ

СПРАВА ШЕВЕЛЬОВ проти УКРАЇНИ

(заява № 10336/02)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

29 жовтня 2005 року

Рішення у справі набуває статусу остаточного відповідно до п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може бути піддане редакційним правкам.

У справі Шевельов проти України,

Європейський суд з прав людини (друга секція), що засідав палатою у складі

пана: Ж. П. КОСТА /J.-P. COSTA/, *голова*,
А.Б. БАКА /A.B. BAKA/,
І. Кабрал Баррето /I. CABRAL BARRETO/,
Р. Тюрмен /R. ТЬРМЕН/,
В. Буткевич /V. ВУТКЕВУЧН/,

пані Д. Йочієне /D. JOČIENĚ/,

пана М.Д. Попович /M.D. ПОПОВИЖ/, *судді*,

та пана М.С. Найсмита /M.S. NAISMITH/, *заступника секретаря секції*,

Після обговорення у нарадчій кімнаті 8 листопада 2005 року, виносить таке рішення, що було прийнято того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 10336/03), поданою проти України до Суду відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав і основних свобод людини (далі – Конвенція) громадянином України, паном Миколаєм Миколайовичем Шевельовим («заявник») 23 жовтня 2001 року .

2. Уряд України («Уряд») представлений своїм Уповноваженим пані В. Лутковською, Міністерство юстиції України.

3. 5 грудня 2003 року друга секція прийняла рішення комунікувати Уряду скаргу на невиконання судових рішень, винесених на користь заявника. Відповідно до положень п. 3 статті 29 Конвенції Суд вирішив, що питання щодо прийнятності та суті скарги будуть розглядатись разом.

ЩОДО ФАКТІВ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявник народився у 1949 році і проживає у місті Херсон, Україна.

5. Рішенням від 23 березня 2001 року Комсомольський районний суд м. Херсон частково задовольнив позов заявника щодо стягнення заборгованості із заробітної платні з його колишнього працедавця - Центрального конструкторського бюро «Ізумруд» (підприємство

державної форми власності). Суд присудив заявнику суму в розмірі 786,75 грн.¹ Стосовно решти вимог заявнику було відмовлено.

6. Постилаючись на невірне застосування національного законодавства заявник подав касаційну скаргу на рішення суду від 23 березня 2001 року до Херсонського обласного суду, який своєю ухвалою від 16 травня 2001 року відхилив скаргу заявника та підтвердив рішення Комсомольського районного суду.

7. Рішенням від 17 квітня 2001 року Комсомольський районний суд задовольнив позов заявника щодо виплати компенсації за затримку заробітної платні, поданий проти цього ж працедавця та зобов'язав останнього виплатити заявнику суму в розмірі 483, 35 грн.²

8. У червні 2002 року заявник отримав суму в розмірі 253 грн.

9. Через те, що вищезгадані рішення не були виконані, заявник звернувся до державної виконавчої служби, яка листом від 24 жовтня 2002 року поінформувала заявника, що на банківські рахунки підприємства було накладено арешт та виявлено відсутність грошових коштів. До того ж, цей лист містив посилання на Закон України № 2864-III «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» (набрав чинності 26 грудня 2001 року), який забороняє продаж майна підприємств 25 % і більше акцій яких належать державі для виплати боргів.

10. У листі від 16 жовтня 2004 року заявник поінформував Суд про те, що 18 серпня 2004 року він отримав всі суми присуджені йому рішеннями суду від 23 березня та 17 квітня 2001 року.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

11. Відповідне національне законодавство наведено у рішенні *Ромашов проти України* (заява № 67534/01, від 27 липня 2004 року).

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО СУТІ

12. У своїй заяві заявник скаржить на порушення статті 6 п. 1 Конвенції щодо справедливості судового розгляду та невиконання судових рішень, винесених на його користь. У своєму листі від 5 листопада 2002 року заявник зауважив, що невиконання рішень суду протягом тривалого часу, винесених на його користь може вважатися

¹1. приблизно 130 євро.

²2. приблизно 80 євро.

порушенням його права на мирне володіння своїм майном, що гарантоване статтею 1 Протоколу № 1.

13. 5 грудня 2003 року, друга секція прийняла рішення комунікувати скарги щодо невиконання судових рішень відповідно до п. 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Протоколу № 1.

14. У листі від 12 січня 2004 року заявник поінформував Суд, що у своєму листі від 5 листопада 2002 року він посилався на статтю 1 Протоколу № 1 лише у якості припущення, та що він явно не стверджував про порушення цієї статті.

15. Таким чином, Суд обмежився вивченням скарг за п. 1 статті 6 Конвенції.

II. ЩОДО СТВЕРДЖУВАНОВОГО ПОРУШЕННЯ п. 1 СТАТТІ 6 КОНВЕЦІЇ

16. Заявник скаржить на те, що рішення суду від 23 березня та 16 травня були винесені без дотримання відповідних правових норм національного законодавства. Також він скаржить на невиконання рішень суду від 23 березня та 17 квітня 2001 року протягом тривалого часу. Заявник стверджує, що органи державної влади порушили його право на справедливий судовий розгляд, як передбачено п. 1 статті 6 Конвенції, де зазначено:

Стаття 6 п. 1

« Кожен має право на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру (...).»

A. Щодо прийнятності

1. Щодо скарги на ймовірно несправедливий процес

17. Суд нагадує, що він не має компетенції розглядати заяви щодо помилок у фактах чи праві, що ймовірно були допущені національними судовими інстанціями, чи розглянути їх оцінку національними судовими органами, окрім як у випадку, коли ці помилки, на його думку, здатні порушити права та свободи, гарантовані Конвенцією. Суд також нагадує, що питання прийнятності доказів та процесуальних засобів, а також їх доказова сила переважно регулюється національним законодавством (див. *Garcna Ruiz* проти *Іспанії* [GC], заява № 30544/96, п. 28, ЄСПЛ 1999-I).

18. Суд зауважує, що заявник скористався правом на змагальний процес в українських судових органах і може висловлювати доводи,

які він вважає доцільними для захисту своїх мотивів. З іншого боку, відповідні судові органи оцінили переконливість різних засобів доказування, що були представлені у світлі обставин справи та належним чином обґрунтували свої рішення з цього приводу.

19. Суд нагадує, що лише той факт, що суд окремо та детально не відповів на кожний аргумент, представлений сторонами, не є свідченням несправедливості процесу. (див. рішення *Van de Hurk* проти *Нідерландів* від 19 квітня 1994, серія А № 288, С. 20, п. 61). Більше того, з п. 1 статті 6 не випливає, що мотиви, представлені судовим органом мають висвітлювати, зокрема, всі аргументи, які одна з сторін може вважати основними для своїх доводів (*Gүkzeli* проти *Туреччини*, заяви № 27215/95 та 36194/97, ухвала від 4 березня 2003). Звідси випливає, що заявник не може посилатися на те, що його не було заслухано у суді. Отже, Суд встановив, що, в цілому, змагальний процес був справедливим у сенсі п. 1 статті 6 Конвенції.

20. Отже, ця частина Заяви є явно необґрунтованою та має бути відхилена відповідно до п.п. 3 і 4 статті 35 Конвенції.

2. Щодо скарг на невиконання рішень суду протягом тривалого часу

21. Уряд стверджує, що заявник не вичерпав усіх національних засобів правового захисту, а саме не розпочав процедуру оскарження дій чи бездіяльності державної виконавчої служби стосовно виконання судових рішень, винесених на його користь.

22. Заявник не погодився з такими твердженнями Уряду.

23. Суд зазначає, що такі зауваження вже відхилялись у ряді рішень (див., наприклад, *Войтенко* проти *України*, заява № 18966/02, пп. 31 та 35, рішення від 29 червня 2004 року; *Ромашов* проти *України*, заява № 67534/01, п. 27, рішення від 27 липня 2004 року). Суд не знаходить причини робити інший висновок у цій справі. Отже, Суд зазначає, що слід відхилити попередні заперечення Уряду.

24. Суд вважає, що ця скарга не є очевидно необґрунтованою у сенсі п. 3 статті 35 Конвенції. До того ж, Суд не встановив жодних підстав для визнання заяви неприйнятною.

В. Щодо суті

25. У своїх зауваженнях Уряд висунув аналогічні доводи, що й у справах *Ромашов проти України*, *Войтенко проти України* та *Сокур проти України*, що мали на меті довести відсутність порушення п. 1 статті 6 Конвенції (див. вищезгадані рішення *Ромашов*, п. 37; *Войтенко*, п.п. 37 та 51, від 29 червня 2004 року; *Сокур* проти *України*, заява № 29439/02, п. 28, від 26 квітня 2005 року).

26. Заявник не погоджується з такими твердженнями Уряду.

27. Суд передусім нагадує, що державний орган не може посилатися на брак коштів на виправдання неспроможності виконати судові рішення про повернення боргу. (див. *Бурдов проти Росії*, заява № 59498/00, п. 35, CEDH 2002-III). З того часу, утримуючись впродовж майже приблизно трьох років і п'яти місяців від вжиття заходів, необхідних для виконання остаточних судових рішень українські державні органи позбавили положення п. 1 статті 6 Конвенції його корисного ефекту.

28. На думку Суду цього достатньо щоб зробити висновок про те, що в цьому випадку п. 1 статті 6 не було дотримано.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

29. Відповідно до статті 41 Конвенції,

« Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливу сатисфакцію...»

A. Шкода

30. Зважаючи на негативні наслідки інфляції для сум, присуджених рішеннями суду, заявник вимагає суму в розмірі 1 707 ЄВРО матеріальної шкоди та 1 000 ЄВРО за завдану моральну шкоду.

31. Відповідно до позиції Уряду не існує причинно-наслідкового зв'язку між заявленою матеріальною шкодою та обставинами справи. Уряд зауважує, що можливе визнання порушення п. 1 статті 6 Конвенції буде достатньою справедливою сатисфакцією.

32. Стосовно матеріальної шкоди за невиконання рішення суду протягом тривалого часу, Суд визнає, що заявник зазнав певної шкоди з цього приводу через інфляцію. Суд на засадах справедливості та відповідно до статті 41 Конвенції, присуджує заявнику суму в розмірі 1 560 ЄВРО за всю завдану шкоду.

B. Судові витрати

33. Заявник не подав жодної вимоги з цього приводу.

C. Пеня

34. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки (*le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal*)

Європейського центрального банку, до якої мають бути додані три відсотки.

НА ЦИХ ПІДСТАВАХ, СУД ОДНОГОЛОСНО:

1. *Визнає* заяву прийнятною щодо скарг на тривале невиконання судових рішень, винесених на користь заявника та непринятною щодо іншого;
2. *Вирішує*, що було порушення п. 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*,
  - а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до п. 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплати заявнику суму, що складає 1 560 ЄВРО (тисяча п'ятсот шістдесят євро) за всю завдану шкоду. Ці суми мають бути конвертовані в національну валюту за курсом на дату сплати, враховуючи будь-який податок, що може бути утриманий із заявника;
  - б) у випадку невиконання чи несвоєчасної виплати державою-відповідачем належної заявнику суми, на неї нараховуватиметься пеня, яка дорівнює граничній позичковій ставці (le taux d'intérêt de la facilité de prêt marginal) Європейського Центрального Банку плюс три відсотки, з часу, коли закінчиться вищезгаданий тримісячний строк, і до моменту повного розрахунку;
4. *Відхиляє* інші вимоги щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою та повідомлено письмово 29 листопада 2005 року відповідно до п.п. 2 та 3 правила 77 Регламенту Суду.

/підпис/

С. Найсміт
Заступник секретаря

/підпис/

Ж.-П. Коста
Голова